

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้นำเสนอตามรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อค้นหาองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษาระหว่างเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการสอนของครูที่มีเพศต่างกัน มีความแตกต่างกัน
2. ประสิทธิภาพการสอนของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความแตกต่างกัน
3. ประสิทธิภาพการสอนของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความแตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพการสอนของครูที่อยู่ในโรงเรียนต่างขนาดกัน มีความแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 ซึ่งมีทั้งหมด 210 โรงเรียน จำนวน 2,267 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จำนวน 765 คน ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ (Try Out) เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบประเมินประสิทธิภาพการสอน และหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนทั้งฉบับ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านบางตะเกา โรงเรียนวัดท่ายาง และโรงเรียนบ้านพอโกบ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 65 คน กลุ่มที่ 2 ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าประกอบ และทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น และโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูสร้างตามวิธีของ Likert จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .987

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยนำหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอขยายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย
2. จัดเตรียมแบบประเมินประสิทธิภาพการสอน รวมทั้งคำแนะนำในการทำแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนไว้เป็นแผ่นแรกของแบบประเมิน ใส่ซองตามจำนวนครูผู้ทำหน้าที่ประเมินของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งหนังสือออกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 และกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างส่งข้อมูลคืน ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในกำหนด 15 วัน
4. เมื่อถึงกำหนดส่งข้อมูลคืน ผู้วิจัยไปขอรับข้อมูลคืนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วยตนเอง หากไม่ได้รับแบบประเมินครบตามจำนวน ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานทางโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองอีกครั้ง
5. ทำการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบประเมินประสิทธิภาพการสอน
6. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอน ใช้วิธีการวิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญ (Principal Component) แล้วหมุนแกนด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax)
3. ทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้คะแนนคิด ด้วยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ทดสอบคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ HSD ของ Tukey

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการสอนของครูทั้ง 6 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.072 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.901 ถึง 4.412 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ .422 ถึง .500

2. ผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครู ตามการประเมินของตนเองจำนวน 700 คน ผลปรากฏดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพการสอนแต่ละองค์ประกอบ จำนวน 10 องค์ประกอบ รวมทั้งหมด 88 ตัวแปร (ข้อ) มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.086 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .399 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.700 ถึง 4.414 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ .438 ถึง .678

2.2 ผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน ได้องค์ประกอบที่ชัดเจนจำนวน 10 องค์ประกอบ 88 ตัวแปร (ข้อ) สรุปได้ตามตาราง 28

ตาราง 28 จำนวนองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา

องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน	จำนวนตัวแปร (ข้อ)
1. การมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน (Human relationship and rapport with students)	15
2. ความสามารถในการสอน (Teaching capability)	18
3. คุณลักษณะของความเป็นครู (Teachers attributes)	12
4. ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน (Ability in motivating students)	13
5. การใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน (Use of educational media and technology)	6
6. การเตรียมความพร้อมในการสอน (Instructional preparation)	5
7. การพัฒนาการสอน (Teaching development)	4
8. การพัฒนาตนเอง (Self-development)	5
9. การวัดและประเมินผล (Measurement and assessment)	6
10. ความรู้ในเนื้อหาวิชา (Knowledge in the subject content)	4
รวม	88

3. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของครูโดยรวมและแต่ละองค์ประกอบ พบว่า

3.1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนโดยรวม พบว่า

3.1.1 ครูชายและครูหญิงมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน

3.1.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน

3.1.3 ประสิทธิภาพการสอนของครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.1.4 ประสิทธิภาพการสอนของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนระหว่างเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียน ในแต่ละองค์ประกอบพบว่า

3.2.1 ประสิทธิภาพการสอนของครุระหว่างเพศ ในแต่ละองค์ประกอบพบว่า ในองค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน และในองค์ประกอบด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน พบว่าครูมีประสิทธิภาพการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2 ประสิทธิภาพการสอนของครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันในแต่ละองค์ประกอบพบว่า ในองค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน สำหรับในองค์ประกอบด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีมีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และองค์ประกอบด้านการพัฒนาตนเอง ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.3 ประสิทธิภาพการสอนของครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันของแต่ละองค์ประกอบพบว่า ในองค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน

ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการวัดและประเมินผล ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน สำหรับในองค์ประกอบด้านความสามารถในการสอน และองค์ประกอบด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในองค์ประกอบด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี ในองค์ประกอบด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปีและ 1-10 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2.4 ประสิทธิภาพการสอนของครู ที่อยู่ในโรงเรียนต่างขนาดกันของแต่ละองค์ประกอบพบว่า ในองค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวัดและประเมินผลและด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน และในองค์ประกอบด้านการพัฒนาการสอน พบว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

ในการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษาสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบแล้วมีจำนวนองค์ประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 จำนวน 15 องค์ประกอบ ความแปรปรวนสะสมร้อยละ 65.843 หมายความว่าร้อยละ 65.843 ของความแปรปรวนระหว่างตัวแปร 106 ตัวแปร (ข้อ) สามารถอธิบายได้ด้วยองค์ประกอบ 15 องค์ประกอบ แสดงว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา มีความแปรปรวนระหว่างตัวแปรที่ใช้อธิบายองค์ประกอบได้ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี และจากการหมุนแกนแบบออร์โธกอนอล (Orthogonal) แล้วคัดเลือกตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป (โดยไม่พิจารณาว่าเป็นจำนวนบวกหรือจำนวนลบ) เลือกแถวและรายคอลัมน์ แล้วจึงพิจารณาองค์ประกอบคัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่มีน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้น ถ้าตัวแปรใดมีค่า

น้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่ามากกว่า 1 องค์ประกอบ(อุทุมพร ทองอุไทย, 2523 : 171) พิจารณาค่าองค์ประกอบสูงสุดที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นตั้งแต่ 0.1 ขึ้นไป แต่ถ้าความแตกต่างขององค์ประกอบไม่ถึง 0.1 จะถือว่าเป็นตัวแปรที่ซับซ้อน (ส. วาสนา ประवालพฤกษ์, 2540 : 10) ไม่พิจารณาเป็นตัวแปรในองค์ประกอบใดเลย และในการกำหนดองค์ประกอบ ต้องมีตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป จึงนับเป็นหนึ่งองค์ประกอบ เนื่องจากตัวแปรเพียง 1 ตัว หรือ 2 ตัว ที่อธิบายในองค์ประกอบนั้นจะไม่สามารถกำหนดองค์ประกอบที่ชัดเจนได้ เพราะจะมีลักษณะเป็นเพียงความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรเท่านั้น (ส. วาสนา ประवालพฤกษ์, 2535 อ้างถึงใน สายพิน สุวรรณรัตน์, 2540 : 61) ปรากฏว่าได้องค์ประกอบที่ชัดเจน 10 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน องค์ประกอบด้านความสามารถในการสอน องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของความเป็นครู องค์ประกอบด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน องค์ประกอบด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน องค์ประกอบด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน องค์ประกอบด้านการพัฒนาการสอน องค์ประกอบด้านการพัฒนาตนเอง องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล และองค์ประกอบด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ซึ่งจะเห็นว่าองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน ที่วิเคราะห์ได้ไม่ตรงกับขอบเขตของประสิทธิภาพการสอนในขั้นตอนแรกที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางเนื้อหาวิชา ความรู้ความสามารถในการสอน การใช้จิตวิทยาในการสอน บุคลิกลักษณะที่เหมาะสม การมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน เพื่อนำไปสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ซึ่งการกำหนดขอบเขตของประสิทธิภาพการสอนจำนวน 6 ด้าน ในขั้นตอนแรกนั้นเป็นเพียงสมมติฐานของผู้วิจัยที่ได้กำหนดขึ้น โดยการศึกษาจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบอาจจะมีจำนวนองค์ประกอบเท่ากับจำนวนองค์ประกอบในขั้นตอนแรกหรือไม่เท่าก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารประกอบการเรียนวิชาวัดผลของ ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (2540 : 11) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบมักจะทำใน 2 ลักษณะ คือค้นหาว่ามีกี่องค์ประกอบ อะไรบ้าง และยืนยันหรือทดสอบสมมติฐานว่ามีองค์ประกอบนั้น ๆ ในลักษณะนั้นจริงหรือไม่ ดังนั้นจึงทำให้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน ไม่ตรงกับขอบเขตของประสิทธิภาพการสอนที่ตั้งไว้ในครั้งแรก

2. จากการทดสอบสมมติฐานประสิทธิภาพการสอนของครูพบว่า

2.1 ครูชายและครูหญิง มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อ

พิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับ

ผู้เรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่พบนี้ อาจเนื่องมาจากครูให้ความสำคัญในการปฏิบัติการสอนซึ่งเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษา ดังนั้นไม่ว่าครูชายหรือครูหญิง ก็มีความรับผิดชอบ มีความต้องการปรับปรุงตนเองในด้านการปฏิบัติการสอนเหมือนกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญศรี สิดิ (2545 : 89) ที่พบว่า ครูชายและครูหญิง มีประสิทธิภาพการสอนไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การสอนเป็นกิจกรรมที่อาศัยความรู้ความสามารถทางสติปัญญาเป็นหลักซึ่งผู้หญิงกับผู้ชายมีไม่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้มีประสิทธิภาพการสอนที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับองค์ประกอบด้านการเตรียมความพร้อมในการสอนพบว่า ครูมีประสิทธิภาพการสอนแตกต่างกัน โดยครูหญิงมีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูชาย จากผลการวิจัยที่พบนี้ อาจเนื่องมาจากครูชายนอกจากมีภาระงานสอนแล้วมักมีงานอื่นที่ต้องติดต่อกับชุมชน และโดยลักษณะนิสัยส่วนตัวของผู้ชายชอบการเข้าสังคม ทำให้มีเวลาในการเตรียมความพร้อมในการสอนน้อยกว่าครูหญิง และโดยนิสัยส่วนตัวของผู้หญิงส่วนมากจะมีความละเอียดรอบคอบ กระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการทำงานมากกว่าผู้ชาย จึงทำให้ครูหญิงมีการเตรียมความพร้อมในการสอนดีกว่าครูชาย

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยรวมมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านคุณลักษณะของการเป็นครู ด้านความสามารถในการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่พบนี้ อาจเนื่องมาจากแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนในการจัดทำผลงานทางวิชาการ โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการทำปริมาณงานเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น แม้ครูจะมีวุฒิจะมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ก็สามารถดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ตามขอบข่ายทั้งในด้านปริมาณงานและคุณภาพงานเท่าเทียมกันกับครูปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญา ด้วยแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปเช่นเดียวกันนี้ จึงทำให้ครูมีความต้องการในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของตนเองไม่ต่างกัน แม้วุฒิการศึกษาจะต่างกัน สำหรับองค์ประกอบด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และองค์ประกอบด้านการพัฒนาตนเอง ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มี

ประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ในสถาบันการศึกษามากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีความรู้ความเข้าใจในการเกี่ยวกับงานวิจัยซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้ได้พัฒนาตนเอง ผนวกกับมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้ทันเหตุการณ์ จึงมีโอกาสรับรู้ข่าวสารจากสื่อและแหล่งความรู้ต่าง ๆ มากกว่า นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล ฤทธิมนตรี (2534 : 35-36) สรุปได้ว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงมักจะเป็นผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ และมีโอกาสรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ได้หลายประเภท โดยสามารถที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในการรับรู้และสามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี โดยรวมมีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในการสอนของครูส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน จากผลการวิจัยที่พบนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เจริญศรี สิริ (2545 : 89) ที่พบว่าความชำนาญในการสอนของครูเพิ่มมากขึ้นตามประสบการณ์ในการสอน ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจนเมื่อครูมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการวัดและประเมินผล ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้ง 6 องค์ประกอบ เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ที่สามารถฝึกฝนและเรียนรู้ได้ สำหรับในองค์ประกอบด้านความสามารถในการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี องค์ประกอบด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไปและครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี องค์ประกอบด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไปไม่มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี และองค์ประกอบด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-10 ปี จากผลการวิจัยที่พบนี้ อาจเนื่องมาจากเมื่อประสบการณ์ในการสอนของครูเพิ่มมากขึ้นมีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากประสบการณ์ได้มากและเรียนรู้ที่จะคัดกรองประโยชน์จากประสบการณ์ที่ผ่าน มา จึงทำให้มีความสามารถในการสอน ความสามารถในการจูงใจผู้เรียน การเตรียมความพร้อมใน

การสอนและความรู้ในเนื้อหา มีความชำนาญมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาพร สุชี (2529 : 97) ที่กล่าวว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากมักจะสร้างสมความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการทำงานไว้มากจึงมีผลทำให้สมรรถภาพในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

2.4 ครูที่อยู่ในโรงเรียนต่างขนาดกัน มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และ ปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวัดและประเมินผลและด้านความรู้ใน เนื้อหาวิชา ครูมีประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยที่พบนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ต่างก็ได้รับจัดสรร ทรัพยากร ปัจจัยสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนงบประมาณการดำเนินงานตาม สัดส่วนของขนาดโรงเรียน จึงทำให้ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน มีสภาพความพร้อมในการปฏิบัติงานใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังมีแนวทางการดำเนินงานที่ต้องกระทำภายใต้ระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบายเดียวกัน ส่งผลให้มีประสิทธิภาพการสอนที่ไม่แตกต่างกัน และในองค์ประกอบ ด้านการพัฒนาการสอน พบว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง มีประสิทธิภาพการสอนสูงกว่าครูที่อยู่ใน โรงเรียนขนาดใหญ่ จากผลการวิจัยที่พบนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดกลางมีอัตรา นักเรียนในชั้นเรียนต่อจำนวนครูผู้สอน น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ทำให้การดูแลนักเรียนทั่วถึง และใกล้ชิดมากกว่า ครูผู้สอนจึงสามารถรู้ถึงข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล และนำไปสู่ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนได้ดีกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา มี จำนวน 10 องค์ประกอบ ซึ่งครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับประถมศึกษา ควรนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง ประสิทธิภาพการ สอนของครูประถมศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรนำองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน ที่ได้ไปพัฒนาเป็นเครื่องมือ ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูในระดับประถมศึกษาและระดับอื่น ๆ ต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรกระตุ้นให้ครูผู้สอน เห็นความสำคัญในด้านการเตรียมการสอน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครู มีความรู้ด้านเทคนิคการสอนเพิ่มขึ้น โดยการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดหาเอกสารให้ศึกษาหรือจัด สัมมนาโดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย จะทำให้ครูมีประสบการณ์มากขึ้น

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูใน โรงเรียนได้ศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือในระดับที่สูงขึ้น

1.6 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้เป็นเรื่องเดียวกับการ จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูเห็นความสำคัญและไม่เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ โดยอาจจะมีการ เปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้ความรู้นอกจากการศึกษาคำรา เช่น การศึกษาคูงาน การฟังบรรยายสรุป ของนักวิจัยที่ประสบความสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูตามการ ประเมินของกลุ่มตัวอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ฯลฯ

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของประสิทธิภาพการสอนของครู ในระดับที่สูงขึ้น และครูที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 ควรจะได้ทำการวิจัยหาองค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอน นอกเหนือจากตัว แปรที่ศึกษา ซึ่งอาจมีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู เช่น ตัวแปรด้านการบริหารของโรงเรียน งบประมาณ ความพร้อมทางด้านนักเรียนและผู้ปกครอง หรือปัจจัยด้านอื่น ๆ

2.4 ประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นเรื่องที่สำคัญ ส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งเป็นอนาคตของ ชาติ ดังนั้นควรมีการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ต่อไป